

Gora za vse letne čase

Veliki vrh na Dleskovški planoti

✍ in 📷 Tone Golnar

Galamboška grapa

Ko se s planine Podvežak podamo po poti proti Korošici in dosežemo prvo sedlo, se pred nami pojavi mogočna stožčasta gora. Med temnim rušjem izstopajo položne svetle plati. Veliki vrh pa ni le očesu prijazen vrh. Je eden najlepših turnosmučarskih ciljev v Kamniško-Savinjskih Alpah. Planinci ga pogosto obiskujejo tudi poleti, ko se nanj podajajo po različnih brezpotjih. Le malokdo pa pozna alpinistične možnosti, ki jih skriva. Mogočna severna stena, ki pada v dolino Robanovega kota, je sicer znana, a zelo redko obiskana. Dolgi dostopi, krušljiva skala, orientacijske težave in slabo opremljene smeri so razlogi, ki večino alpinistov odvrtačajo od obiska te stene. Povsem drugače pa je na jugozahodnih pobočjih, ki so obdana s položnimi, belimi, gladkimi in čvrstimi ploščami z izdolbenimi žlebiči. Plezanje po njih je pravi užitek.

Ta gorniški raj je dostopen z različnih koncev, najhitreje in najlažje s planine Podvežak, pod katero

se pripeljemo z avtom, nato pa sledimo poti proti Korošici. Pri kažipotu nad Inkretom se usmerimo desno na Moličko planino. Za spomladansko turno smuko je najprimernejše izhodišče planina Ravne, cesta pa je takrat običajno prevozna le do ograde oziroma do lesenih vrat.

Pomlad – turna smuka

Kamniško-Savinjske Alpe ne premorejo obsežnih pobočij za turno smuko, Dleskovška planota z Velikim vrhom pa gotovo predstavlja najboljšo in najlepšo možnost za to aktivnost. Čeprav turni smuk tam ni težaven, ga zlahka začnimo z alpinističnim smukom po eni od grap z vrha. V vsakem primeru moramo biti še posebej previdni zaradi plazov; ti nas lahko presenetijo tudi na položnejših delih. Smuka se običajno začne pod planino Ravne, do koder sicer vodi cesta, a se zaradi snega, ki na nekaterih mestih prekriva cesto, do tja ne moremo

Sestopna grapa

pripeljati. Po bližnjicah se skozi gozd v dobre pol ure prebijemo na planino. Od tam nadaljujemo skozi gozd do sedla, kjer se priključimo markirani poti. Nato hodimo ves čas v območju poti, dokler ne pridemo na prostrano sedlo, imenovano Sedelca. Tukaj nas čaka strmejši del ture. Sledi vzpon skozi grapo, ki postaja proti vrhu vse bolj strma. Ko dosežemo greben, nas čaka le še kratek sprehod do vrha. Če se hočemo povzpeti do nekaj metrov višje Velike zelenice, se moramo najprej spustiti in prečiti prostrano vršno planoto. Ko po kratkem vzponu dosežemo rob, se nam odpre veličasten razgled na dolino Robanovega kota, za njim pa na Raduho in Peco. Ko se vrnemo nazaj na Veliki vrh, sledi najboljše, to je spust skozi strm žleb, po katerem smo se povzpeli, veselje pa traja le kratek čas. Kmalu smo na Sedelcu in od tod lahko nadaljujemo v smeri prihoda, lahko pa se v pol ure povzpemo na Dleskovec in se nato po široki jugovzhodni grapi

spustimo na planino Ravne. Ta spust je priporočljivo opraviti v zares ugodnih snežnih pogojih, ko ni nevarnosti plazov.

Poletje – brezpotja

Na vrh se lahko povzpemo samo po brezpotjih, nekatera od njih pa so že dobro uhojena. Najpogosteje se planinci vzpenjajo po treh smereh. Najhitrejši in najbližji dostop vodi po zahodnem pobočju z markirane poti od Moličke planine do Sedelca. Približno na polovici poti zavijemo levo v grapo. Na tem mestu je smerokaz, na sprva slabo vidni stezi pa bomo našli tudi možice. Višje postaja steza vse bolj izrazita. Na koncu se po strmih travnikih povzpemo na sedlo med Velikim vrhom in Veliko zelenico.

Drugi dostop vodi na vrh s Sedelca v območju zimskega turnega smuka. Tudi tukaj lahko najdemo možice. Tretji dostop je najprimernejši, kadar hodimo po brezpotju mimo Poljšakove planine in

pod grebenom Poljskih devic. Na sedlo med obema vrhovoma se povzpne po strmih vzhodnem pobočju.

Razen opisanih so možni tudi drugi pristopi in kombinacije s potmi. Zanimiva je tura skozi Robanov kot in čez Žvižgavec na Moličko planino in dalje po opisanem brezpotju na vrh. Tura je zelo dolga, če tudi sestopimo v istem dnevu.

Tur po brezpotjih se lotevamo le v lepem vremenu z dobro vidljivostjo. V megli bi zlahka zašli v ruševje, na območju pa je tudi nekaj brezen, ki bi bila ob slabi vidljivosti še nevarnejša.

Jesen – plezanje po ploščah in žlebičih

Pogosto, kadar sem hodil po poti od Podvežaka proti Korošici, mi je pogled uhajal proti belim skalam na pobočjih Velikega vrha. Neko zimo smo se družina z odseka odpravili na raziskovanje tega konca. Nameravali smo plezati grape, pa so nas zvale gladke in čvrste plošče, polne žlebičev. Naravnih prehodov v odlični skali ni bilo težko najti. Klinov nismo potrebovali, saj je bilo veliko lukenj vseh velikosti, skozi katere smo napeljevali zanke. Bili smo zelo navdušeni nad plezarijo, še posebej nad kakovostjo skale.

Petnajst let kasneje, ko sem spremenil svoja alpinistična merila in začel bolj ceniti smeri z dobro skalo in odličnim varovanjem, sem se ponovno vrnil. V nekaj naslednjih letih sem z različnimi soplezalci preplezal lepo število smeri, ki ne presegajo IV. težavnostne stopnje in so idealne za uživaško poznojesensko plezanje. Ker je stena visoka le 150 m, lahko v enem dnevu preplezamo kar nekaj smeri, bolj zagnani tudi vse. Tukaj je še nekaj možnosti za nove, zahtevnejše smeri, ker pa v najbolj gladkih predelih ni naravnih razpok in luknjic, brez vrtanja ne bi šlo. Upam, da bodo tukajšnje stene še dolgo ostale nenavrtane in da tu ne bo brenčal sveder.

Zima – zasnežene grape

Odkar turno smučam, skoraj ni sezone, da ne bi skočil tudi na Veliki vrh. Desno od velike grape, po kateri smučamo, sem pred leti v severozahodnih pobočjih opazil nekaj strmih grapic, ki so se mi zdele zanimive. Pred petnajstimi leti sva s Primožem preplezala eno kar s smučmi na hrbtu. Kasneje sem videl, da bi bilo mogoče na tem koncu preplezati še kakšno grapo. Tako sem lansko leto z različnimi soplezalci preplezal še tri. Našlo bi se jih še več, nekaj tudi na drugi, zahodni strani gore. Grape so kratke in ne prestrme, brez večjih skokov. V dobrih razmerah bi se dale vse tudi presmučati.

Čeprav smo vsem smerem in grapam dali imena, ni rečeno, da jih ni kdo preplezal že pred nami. Ture, ki smo jih preplezali in opisali, so še posebej primerne za začetnike. V bližini sta dve planinski koči in tudi nekaj drugih zanimivih vrhov in sten, ki jih prav tako lahko obiščemo pozimi in poleti, zato je ta konec še posebej primeren za razne tečaje. Medtem ko je Kocbekov dom na Korošici oskrbovan in odprt čez poletje, se moramo za bivanje v stari Kocbekovi koči na Molički planini prej dogovoriti z upravnikom. Za zimsko prenočevanje v udobni zimski sobi na Korošici pa se moramo pozanimati pri Celjskem planinskem društvu.

Pri nas je veliko gora in hribov, ki so zanimivi v vseh letnih obdobjih. Veliki vrh je še prav posebej privlačen zaradi bližine izhodišča, do koder se lahko pripeljemo z avtom, zaradi svoje dostopnosti in tudi zato, ker ni potrebno premagati velike višinske razlike. Vse ture so kratke in ne pretežke. Kljub vsemu naštetemu pa gora vseeno ni deležna množičnega obiska in na vrhu srečamo le redke planince. ◉

Smeri v Velikem vrhu (od leve proti desni):

Samotna: III, II, 150 m
Una Cervesa: IV/III, 100 m
Cuba Libre: IV/III, 150 m
Obvoz: III/II, 150 m
Čez plošče 1: III/II, 150 m
Čez plošče 2: IV/III, 150 m
Grapa: III/II, 100 m
Vmesna: IV/III, 100 m
Sestopna: III/II, 100 m
Izstopna varianta Sestopne smeri: III/II, 100 m
Lojtrca: IV/III, 100 m

Vodniška literatura: S. Babič, T. Golnar, R. Supin. Plezalni vodnik Robanov kot. PZS, 2002.

Zemljevida: Kamniške in Savinjske Alpe, 1 : 50.000, PZS. Grintovci 1 : 25.000, PZS.

Vzhodno pobočje z vrisanimi grapami 🏂 Janez Šturm

